

Numerul II. Oradea-mare 16/28 martie 1897. Anul XXXIII.
 Ese duminica. Abonament pe an 8 fl., pe 1/2 de an 4 fl., pe trei luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei.

In giurul mesei.

Eră într'o seară de iarnă.
 Cațiva ênși ne adunasem la amicul nostru Stelian S... pentru a bea ceaiu și a mai vorbi.

In această adunare intimă nū se aflau decât reprezentanți d'ai sexului urit cari cu drept cuvânt se puteau numi astfel. Mai toți aveau motive foarte serioase d'a critica pe femei, d'a le satirisă într'un mod crud. Toți aveau câte o rană veche in piept, rană care devenia foarte dureroasă ori de câte ori se pronunță cuvântul femei.

In convorbirea lor își arătau unul altuia suferințele, simțind o mângâiere nespūsă.

De la femei trecură la literatură, la critică. Împărțiră pe criticii români in următoarele categorii: Critici fanfaroni, critici invidioși, critici cu judecată dreaptă. Dintre cei din urmă, diceau ei, d'abia sânt in toată țara unul sau doi.

Pe când flecăriau astfel, emițând fel de fel de teorii, contradicându-se foarte des, criticând un lucru și susținându-l mai in urmă și vice-versa, sub influența puternică a coniacului, eu me îndeletniciam cu admirarea unor picturi ce împodobiau pereții camerei, și care mai toate reprezentau patrupede. Am ris foarte mult de un tablou ce reprezintă rimători in formă de unguri.

Intrând in cabinetul lui Stelian am văduț in pereți ceva și mai

curios: niște fotografii care reprezentau o familie de sluji.

La mijlocul grupului eră un bătrân cu un ochiu boboșat și cu celalalt legat cu o fâșie de cârpă; la dreapta acestuia o femeie cu falca umflată; d'asupra doi copii, unul cu buză de epure, altul cu un chist mare lângă ureche.

M'am mirat foarte mult de gustul original al prietenului meu și n'am întârziat d'al întrebă:

— Cum se numește familia ale cărei fotografii îți împodobesc camera ta de culcare?

El oftă, dete din cap și dișe:

— Sânt niște nenorociți, niște bolnavi fotografiați la spital.

I-am pus in părete ca să-mi aduc aminte de orele petrecute printre suferinși, pe când eram student in medicină.

— Ai fost student in medicină? se grăbiră a întrebă toți cei de față.

— Am fost acum șese sau șapte ani. Începusem bine, aveam pasiune pentru arta d'a alina durerile, aș fi eșit de sigur un medic bun, dacă...

— Dacă?... întrebă toți de odată.

— Dacă împregiurările nu m'ar fi oprit.

Stelian pronunțând aceste din urmă cuvinte, scoase un suspin dureros care făcū să se posomorasă intru câțva fețele vesele ale oaspeților sei.

— Ce împregiurări? îl întrebă unul din prieteni.

PRINȚUL CONSTANTIN MOSTENITORUL GRECIEI.

— Dacă vrei să știi, ascultăți :

Eram în anul întâi de medicină. Începusem să studiez anatomia pe cadavru. Și eu, care nu puteam să văd altă dată un mort întins pe masă fără să me cutremur, acum simțiam un fel de voluptate nespūsă în ciopărtirea membrelor omenești, cu scalpelul. Amorul științei îmi ștergea or ce groază, or ce prejudeții din suflet. Cadavrul ce aveam înaintea pentru studiu mi se părea că nu e al unui semen d'al meu, ci un obiect pentru experiență. De aceea în sala de disecție este tot atâta veselie ca și într'o sală de petrecere. Acolo mi-am petrecut multe ciasuri fericite, riđend, vorbind, fumând, de multe ori fluerând, scobind în mușchii omenești pentru a descoperi vre-o arteră sau nerv, cum scobește săpătorul în munte pentru a da peste vre-o vână de aur.

Simțiam aceeași fericire ce de sigur a simțit-o toți descoperitorii mari, ori de câte ori puneam mâna peste vre un secret al naturii.

Vedeam cu ochii mei de aproape ce este omul. Puneam mâna pe roatele, șurupurile organismului seu, le constataam construcția și le notam în minte. Nu mai aveam timp să fac reflecții optimiste sau pesimiste. Învățam. Culegeam. Și erau așa de multe de cules, încât reflecțiile m'ar fi făcut să întârziu.

— Toate astea nu ne spun de loc pentru ce te-ai lăsat de medicină, ășeră vr'o doi ănși.

— Să vedeți, începui iar Stelian.

Eră o dimineață din luna lui decembrie. Când venii la Coltea, văđui pe la poarta de la spatele spitalului lume multă. Femei, copii și vr'o câțiva bătrâni stau grămădiți pe lângă intrările salei mortuare. Mi se spuse că s'a adus cadavrul unui bătrân ce s'ar fi găsit ucis într'un șanț de pe lângă Filaret. Lumea avea voe să vie să-l vađă pentru a puté fi recunoscut de cineva. Am trecut înainte liniștit.

Noutatea aceasta nu-mi produse nici cea mai mică schimbare.

Mi-am ășis în gând: vom avé un cadavru la disecție.

Bătrânul ucis nu fusese recunoscut de nimeni. Fusese găsit numai cu o cămașe pe dănsul, căci omoritorii îi luaseră odată cu viața și hainele.

După o oare-care așteptare, cadavrul seu fu adus în sala de disecție pentru a servi la studiul anatomiei.

Am fost cel dintâi care am cerut să mi se dea capul spre a examina mușchii feții.

Când venii pentru acest scop, servitorul îmi ășise riđend :

— Grăbește-te de începe căci poate să înceapă altul. Am spălat bine capul de sânge.

În sala de disecție eră gloată mare.

Toți veniseră în ăiua aceea.

Cadavrul omului găsit mort sta întins pe o masă de fier neagră și acoperit cu un cearșeaf alb. Se așteptă să fie tăiat bucăți și împărțit la mai mulți ănși, cari voiau să studieze diferite regiuni ale corpului.

Înainte d'a începe disecția nu me putui opri d'a privi câteva minute la corpul alb și frumos al unei femei ce se împușcase în noaptea aceea și fusese adusă spre a i se face autopsia de cătră medicul legist. Murise repede și nu suferise nici de cum schimbările ce le suferă cei care mor de boale îndelungate. Chipul ei eră frumos, ca al unei fete care doarme, ca al unei fete anemice. Lipsa sângelui îi făcea figura și mai frumoasă și mai melancolică. Ai fi cređut că e Venera de la Millo culcată pe masa sculptorului.

Când îmi întorsei privirea înapoi, sala se umpluse de fum de tutun. Toți sculptau în carne și ochii tuturor erau pironiți în interiorul unei inime, unui plămân, unui creere sau unui mușchiu oare-care. Adepții lui Andrei Vesale puneau în practică proverbul: cunoaște-te pe tine ănsuți. Și din acest câmp de măcel resăria știința, știința pozitivă despre om.

M'am apropiat de capul cadavrului, am dat pânza în lături și am început să scot uneltele pentru tăiat.

Ochii acestui cap erau deschiși și par' că me priviau. Mi se pără privirea lor cunoscută. Începui să tăiu. Mișcând pielea feții nu șciu cum obrazul luă un aer de întristare, care me induioșă puțin. Chipul îmi eră foarte simpatic și-mi venia, inconștient, să renunț d'al mai jupuși și desfigură.

Mi-am înăbușit induioșarea și am continuat înainte. M'am oprit înse de-odată și am înghiețat. Am recunoscut pe gâtul și pe obrazul stâng al mortului niște semne care m'au îngrozit. Am privit apoi bine la barba lui, la culoarea ochilor, la forma nasului. M'am uitat la picioare, care încă nu i se jupuiseră. Am văđut niște semne remase de la niște răni. Eram încredințat. Mi-am pierdut cunoștința, picioarele mi s'au înnuiat și am căđut jos.

— Cine eră mortul acesta? întrebarăm noi cu toți de-odată.

— Eră tata! ășise Stelian cu ochii plini de lacrimi.

DUMITRU TELEOR.

Decorație sau . . . bani. Generalul Seyditz raportă într'o ăi regelui Friederich II despre o ciocnire ce o avusese în răsboiul de 7 ani.

În această povestire el amintă de un soldat care s'a purtat foarte vitejește în luptă și care merită — ășicea generalul — să fie decorat.

Regele chemă imediat pe tinerul ofițer și-i ășice amicalmente:

— Precum am auđit, dta te-ai purtat vitejește în bătălie.

— Am făcut ceea-ce eră dator să facă ori ce oștean pentru patria lui.

— Iată eu, pentru fapta dtale, voesc să te recompensez. Ací sânt 1000 de galbeni, iar dincoace „crucea de onoare“, alege . . .

Sub-locotenentul, fără a sta mult pe gânduri, puse mâna pe punga în care se află mia de galbeni.

Regele atunci se indignă și strigă la el:

— Mi se pare că nu prea ai mult simț de onoare!

— Me iartă, Majestate, ășice ofițerul fără șfială.

Em am datorii și onoarea pretinde ca eu să mi le plătesc cât mai în grabă. Cât despre decorații, îmi voi câștigă eu de astea destule și cât de curênd.

Regele se gândi puțin, apoi surtise și ășice adresându-se ofițerului și bătându-l pe umeri:

— Bravo! ești un tiner iscusit. I-a deci și banii și medalia. Ești vrednic de amêndoue și sânt sigur că pentru amêndoue te vei purtă cum trebuie.

Și astfel tinerul și istețul ofițer s'a ales și cu bani și cu decorație.

De sigur că el „suridea“ mai mult banilor, dacă nu cumva l-o fi făcut să se „întristeze“ apariția vre-unui . . . creditor, chiar la . . . poarta palatului!

Iubire.

*Iubire, sete de viață,
Tu ești puterea creatoare,
Sub care inimile noastre
Renasc ca florile în soare,
Și îmbătate de-al teu farmec,
Ce peste lume se așterne,
În tremurarea lor de-o clipă,
Visează fericiri eterne.*

*Din haos și din întuneric
Te-ai smuls, fecundă și senină;
Al teu suris de «alma parens»
Fu prima rază de lumină.
Și, de căldura ta, planeteii
Trepțat se desmorteșc, învie...
Pe toți ca într-o mreajă-i leagă
Universala simpatie.*

*Tu faci să circule în lume
Puterea ta de xămislire,
Și miliardele de forme
De-alungul vremii să se 'nșire.
Viețile, ascunse 'n germeni,
Din somn — cât le atingi — tresar,
Și toate 'n raza ta învie
Și toate mai frumoase par.*

*Prin tine, valuri de vibrații,
Din depărtatele planete,
Trexesc în sufletele noastre
Dureri și bucurii secrete;
Ș-acele nostalgii ce-adeșea
Ne vin fără să șcim de unde,
Or fi ecouri ostenite,
Chiemări din regiuni profunde.*

*E greu să-mi deslușesc ce cuget...
Dar tu-mi evoci o lume 'ntreagă,
De care nu șciu ce putere
Ce doruri mistice me leagă.
Me simt mai bun, mai cald, mai vesel.
Viața toată mi s'arată
Frumoasă, și într-o lumină
Cum n'am vădut-o nici odată!*

*Căci ați iubesc; din nou îmi pare
Că e înțea mea iubire.
Natura 'mbracă pentru mine
Podoabe, ca să me 'nșpire;
Copacii înfloresc, — în aer
Plutesc mirexme 'mbătătoare, —
Acelaș dor, acelaș suflet
Palpită 'n fiecare floare.*

*Iubesc, și 'n clipa asta toate
Câte resar în primăvară,
Sunt propriile mele visuri,
Avea întrupate-afară.
Atins de farmecul vieții,
Me simt o forță 'n univers,
Și glasul meu devine cântec,
Gândirea mea devine vers.*

A. VLAHUȚĂ.

Cei doi migdali.

— De George Drosini.* —

ea mai bună dintre toate prietenele mele este Elena; are o inimă de aur, ca și părul ei auriu. Numai de un lucru îmi pare reu, că ea nu me iubește așa precum o iubesc eu. Dar ea are și o altă prietină, la ea ține mai mult ca la mine, țara. Îndată ce i se presintă ocaziunea de a merge la moșia unchiului seu, care locuiește în satul X., me lasă pe mine și se duce să-și petreacă câteva săptămâni departe de oraș, între vii și grădini și în casele țărănești. Ce plăcere găsește acolo nu pot pricepe; crești că este de o natură romantică? Din contră. Ea ride de dece ori pe ți și nu-i distrasă decât numai când i-e somn. Și totuș nebunește după viața de la țară. Iată că și acuma iară de o săptămână se află la țară și încă nici nu mi-a scris când se va întoarce. Acuma înțeleg că este încă bună vremea, începutul toamnei, dar în luna lui ianuarie trecut în frigul cel mare, ai auzit să se ducă la sat!

Și totuș a plecat atunci.

Pe când vorbisem să mergem împreună la magazine în acea dimineață și începusem deja a-mi face toaleta, de odată se deschide ușa odăii mele și ved că intră Elena. Fără să-mi spună nimic, me îmbrățișează și me sărută. Eu, care o cunosc că este Iuda la sărutări, îndată am priceput că-mi pregătește vre-o trădare și nu m'am înșelat.

— Sermană Aglaio, îmi dice cu fățarnicie, scusăme că nu pot să te însoțesc la magazine, voi merge la unchiul meu ca să petrec câteva zile.

Așa mi-a venit să-i leg coșitele de gât și să o sugrum, dar mi-a fost milă de densa...

— Ba, dragă, nu face nimic, petrecere bună și la revedere! i-am ținut cu receală.

— Îți voi scrie câte-odată de acolo.

— Să-ți spui, dacă vei ave ceva interesant, scrie-mi; iar dacă-mi vei trimite o coală plină numai de sărutări și complimente, ți le dăruiesc.

— Cât de rea ești, mi-a răspuns ridând cu hohot; te rog, nu te supără că voi pleca pentru câteva zile, așa cred că-ți va fi mai mare dor de mine. Sărută-mă iute ca să me duc, căci me așteaptă guvernanta mea în trăsura și șcii cât de caprițioasă este!

După trei zile vine într-o dimineață grădinarul unchiului ei, un țeran robust, și-mi aduce de la Elena un plic mare. Îl deschid și găesc într'ensul două ramuri înflorite de migdali, legate împreună cu o cordea roșă și o scrisoare lungă, tocmai ca un articol de fond al unui jurnal. O întorceam de o parte și de cealaltă înainte de a o citi și nisuiam să ghicesc ce ar pute Elena să-mi scrie de la sat în patru coale întregi. Dar insedar! Nici nu am ghicit, nici nu eră cu puțință să ghicesc cuprinsul neașteptat al acelei scrisori.

„Dragă Aglaio!

„Florile de migdali, ce le vei găsi în scrisoare, păzește-le, căci sunt sfinte, și ca atari ți le trimit ție, numai ție, scumpa mea, însoțite de istoria lor mișcătoare. Precum șcii, în toată seara mergem cu guvernanta la plimbări depărtate în toate părțile satului. Plimbarea de ieri am făcut-o pe drumul, care duce spre oraș. Nemțoaica mea, care voește să le vadă toate

* Un poet grec contemporan și un novelist excelent. Tr.

și să le cunoască, când ajunserăm lângă intrarea cimitirului, me propuse să intrăm. Eu, precum știi, nu prea iubesc aceste vizite mortuale și me apucă fiori când umblu între cruci și chiparoși, dar la stăruința ei nu am refuzat. Nu așteptă să-ți descriu cimitirul din acest sat, este ca și toate cimitirile noastre, cu diferența că este mai sărac și mai neglijat. Cea ce m'a surprins înse la intrare, erau doi migdali sădiți unul lângă altul asupra unui mormânt.

După cum erau cu totul albi cu florile lor așa de voioși, păreau așa de nepotriviti lângă brații și chiparoșii cei tristi, încât am vrut să văd al cui aparțină acest mormânt, care eră așa de frumos împodobit! Din nefericire, crucea de lemn, care eră plântată în mijlocul celor doi arbori, se stricase și inscripțiunea eră așa de ștearsă, încât inședar m'am căsnit să o citesc. Dar când me dusei la biserică să aprind o luminare și vădui pe bătrâna crânicosoanie (paracliseră?) ședând pe prag, am întreat-o :

— Spune-mi, te rog, a cui este mormântul cu cei doi migdali?

— Ah, fătul meu, a respuns suspinând și clătănându-și capul bătrâna, acolo sânt îngrorate doue surori.

— Și cine a sădit cei doi migdali? de sigur nefericita lor mamă.

— Nu, fătul meu, mama murise înainte de copiii sei.

„Acești migdali, pe cari-i veđi, au crescut de sine fără a-i sădi nimene. Și au crescut într'un mod foarte ciudat.

Înțelegi că emoțiunea mea și curiositatea ajunse la culme. Lăsând pe guvernanta să citescă inscripțiunile de pe morminte și ședând lângă bătrâna, o rugasem să-mi povestească istoria mormântului eelor doue surori.

— Să-ți povestesc dară de la început? m'a întreat.

— Se înțeleg, de la început, i-am respuns.

— Sânt opt ani de când a venit și s'a stabilit în satul nostru un zidar anume meșterul Dumitru. A fost un om bun, cinstit și harnic. Numai norocul l-a persecutat. S'a căsătorit cu o frumoasă și vrednică fată, dar la nașcerea cea dintăi a născut doue gemene fetițe; s'a bolnăvit și a murit. Îți poți închipui cu câte greutate și griji își crescuse ficele sërmanul de meșterul Dumitru. Ca să mănânce puțină pâne uscată, își ținea numai o parte mică din diurnă, iar ceialalți bani i da toți doicelor. Când venise să se așede în satul nostru, eră de cinci ani veduv. Fetițele lui erau ca niște ângerași cu fețele albe și rumene și cu părul blond și păreau ca doue flori de migdal; una se chemă Anthula și cealaltă Aglaia. Meșterul Dumitru le ținea totdeauna lângă densusul, acasă îngrijiă de ele mai bine ca o mamă și când mergea la muncă, le luă cu densusul. Cum le iubiă, numai Dumnezeu știe! Și mulți dintre prietini îl îndemnau să se căsătorească din nou, dar el le-a spus hotărât: că el nu are de gând să pună pe capul copilelor o mamă vitreagă! În adevăr sătenii mult îl spriginiau, așa că nu-i lipsiă nici o ți lucrul. Îmi aduc aminte încă de repetat...

— Ce! a murit și el? întrebai tresărind.

— Da, un an după copiii sei... Și acum mi-aduc aminte de câte-ori își părăsiă pe câteva momente lucrul și uneltele și se coboră pe scară ca să-și vadă fetițele cum se jucau pe drum; le îmbrățișă, le sărută și iarăș se întorcea la muncă, căci nu voiă să înșele pe acela care îl plătiă. La amiădi când se odihniă puțin,

simțiă o bucurie nespūsă, când ședea sub o umbră ținând pe ângerașii sei pe genuchi, tându-le bucațele de pâne, nutrindu-i ca o rîndunică, care își nutreșce pe puili sei, și în urmă legându-i să doarmă îmbrățișați.

Bătrâna înterupse povestirea emoționată și eu cea nesimțitoare și rea, precum me numești, aveam ochii plini de lacrimi.

— Din nefericire în anul acela ploură așa de des, încât și petrele s'au moiat de apă. Meșterul Dumitru lucră la o casă, și eră aproape să pună acoperișul. Dar când l-apucaseră ploile, părăsi lucrul pe jumătate în timp de trei țile. După ce ploile încetaseră în a treia ți — ți neagră și nefericită! — zidarul s'a întors iarăș la lucru. Eră aproape pe la amiădi; el sus clădiă, iar cele doue fetițe se jucau lângă casă. De odată s'a auđit o zguditură așa de mare, încât s'a clătina satul întreg. Unul din zidurile casei umflându-se de ploaie, s'a rupt întreg de odată. Zidarii lucrau din fericire pe partea cealaltă, așa că nimene din ei nu pășișe nimic. Numai nenorocitele copile găsindu-se acolo jos, au fost strivite de bolovani. Satul întreg se adunase acolo îngrozăvit, bătrâni, tineri, bărbați, femei, toți plângeau. Nefericitul de meșterul Dumitru ca un nebun, cu hainele rupte, cu mânilor sângerose, se aruncase asupra petrilor, cari îi omoriseră pe dragii sei copii, și se căsnă să-i descopere, sperând că încă mai poate trăsesc!... Dar, când cu ajutorul tuturor, s'au ridicat pietrele și au apărut cele doue nenorocite ființe îmbrățișate cu capetele aproape și cu buzele lor amestecate ca și când se sărutau pentru ultima dată, când sufletele lor sburau, atunci a căđut asupra lor grămadă, ca un alt zid, nenorocitul de tată leinal. Bătrâna camă l-au ridicat și l-au dus acasă, la... transportat întreg satul plângând și... împreună, îmbrățișați, precum erau, acolo la cei migdali, pe care-i veđi. Meșterul Dumitru, obosit și sleit de jale, s'a dus pe câteva țile din sat. Și-a vëndut uneltele și a jurat că nu va mai reincepe blăstēmata meserie, care-i omorise copilele; s'a făcut grădinar într'un alt sat. Buzele nu-i riseră până în țiuva de moarte, întâmplată după un an de la moartea copilelor.

— Și migdalii? întrebai.

— Când îngrupasem fetițele nu erau migdali. După doi ani au resărit pe neașteptate doi vlastari, și încet cu încetul au devenit arbori, precum îi veđi. Nimene nu putea înțelegere cum s'a întâmplat această minune, numai eu singur șcieam secretul. În aceaș ți, în care s'a surpat blăstēmatul de zid, veniseră sërmanile copile înaintea ușii mele, căci locuiam acolo alături. Aveam niște migdali mari și le sfărîmam, când veniră acolo micuțele și se uitară cu ochi mari; le am chemat și le-am dat câte una și ele le-au ascuns în sinurile lor. Nu trecuse mult timp și nu mai trăiau nenorocitele. Împreună cu ele se îngrupaseră și migdalele; și după ce trecu multă vreme, au incolțit în pământ și au resărit cei doi migdali.

Eu țineam batista la ochi și plângeam, spre mare suprinđere a nemțoaicii mele, care pentru întâia dată me veđu să plâng așa. M'a întreat pentru ce plâng, și i-am respuns că îi voi spune când ne vom întorce la unchiul meu, căci eră prea târziu. Dar înainte de a plecă, am rupt doue ramuri pline de flori de la cei migdali spre aducere aminte și am mulțumit bunei bătrâne pentru istoria ei.

— Nu ț-aș povesti-o, fătul meu, dacă aș șci că o să te fac să plângi, mi-a spus cu dragoste.

DOR CU DOR.

— Nu face nimic, i-am răspuns, sînt cîteva lacrimi, cari nu ne fac de loc reu.

Și într'adevăr, pe cînd ne întorceam cu pas grabnic — fiind că întîrziisem mult și me gîndiam la neliniștea unchiului și a mătușii mele — istoria tristă a celor doue surori îmi preocupă neincetat mintea, iar impresiunea vie ce mi-a făcut povestirea bîtrînei, de și tristă, îmi eră așa de dragă, încît nu am adresat nici o vorbă cîtră tovarășa mea, care la rîndul seu, cu o flegmă nemțească respectă tăcerea mea. Și numai mirosiam din cînd în cînd florile cele gemene de migdali și respiram aroma lor cea plăcută, care părea că cuprindea trei lucruri sfinte: dragoste, nevinovăție și nenorocire.

Cînd ajunserăm la unchiul, luminile erau deja aprinse, și toți erau neliniștiți pentru întîrzierea noastră; dar cînd le povestii istoria mișcătoare a migdalilor, m'au iertat și m'au sărutat lăcrimînd amîndoi, unchiul și mătușa mea. Numai Frau Emma me ascultă cu o receală caracteristică, pe urmă m'a întrebat cu curiozitate, dacă migdală se numește acea ce nemțește se țice Mandel. Totdauna aveam ideea că este o femeie nesimțitoare, dar nu în așa grad, Doamne! . .

Din aceste flori, sfinte simbole de dragoste frățască, îți trimit, scumpa mea prietină. Una din cele nenorocite sfinte purtă chiar numele teu, Aglaia . . . Păzește-le precum ți le trimit strîns-legate, și jură pe ele că așa de strîns-legate vor fi totdauna și inimile noastre.

Voi sosi poimîne, te sărut

Elena⁴.

De cîte ori citesc acêta scrisoare a prietînii mele, mi se sfîșie inima. Și totuș — ce minune! — o citesc tocmai cînd voesc să me conving că, dacă Elena me lasă cîte odată singură și aleargă la țară, asta nu însemnează că nu me iubește, nici că nu este bună și dragălaşă fată.

Budapeșta.

MARIOARA G. MURNU.

L a s ă - m e .

*Tu, iubite, me chemi încă
Și din cale nu-mi apui,
Pe-a durerii neagră stîncă
Numai tu o floare pui!*

*Dar . . . n'apare-o Primăvară
Pentru-o floare, draga mea:
Suferința mea amară
Este mare, este grea!*

*Și sub armonia care
Ați resună 'n glasul teu,
Pacea 'n suflet nu-mi apare,
Nu s'arată-un curcubeu! . .*

*Lasă-me să-mi urmex drumul,
Inegrît de suferinți;
Iar uitarea bată 'n serumul
Unor scumpe, dulci dorinți.*

AL. I. ȘONȚU.

Istoria a trei princese minunate.

— Din Tales of the Alhambra by Irving. —

(Urmare.)

Mohamed iară a făcut acum una dintre măgăriile lui îndătinate. În vîlmășala scenei esteia escitate, copilele și-au ferit vîlul de pe fețe și frumuseța lor cea fermecătoare s'a vîdut. Prelungind regele disputa, el fără voie a procurat frumuseții ocaziune să-și aibă un efect pe deplin. În vremile acelea oamenii mai iute se înamorisau ca în zilele noastre, — după cum se vede din toate istoriile și așa nu-i mirare că inimile celor trei cavaleri au fost ce totului cucerite, mai ales după ce și mulțămită s'a adaus admirării lor. Numai atîta e curios, de și nu sigur, că fleșce-care dintre ei într'alta s'a înamorat. Ce privește prinsele, estea acum au fost și mai mult încântate de purtarea cea nobilă a prinșonierilor și tot ce au auzit ele pînă acum despre poziția și valoarea lor, și au ascuns bine în stîni.

Cavalcada și-a urmat mersul mai departe; cele trei prinsele călăriau duse pe gînduri, aruncînd din cînd în cînd cîte o privire pe furîș înapoi la prinșonierii creștini pînă cînd aceștia, au fost conduși în prinșoarea lor din turnul Vermillion.

Locuința preparată pentru prinsele eră una din cele mai frumoase ce-și poate omul întipui. Asta eră un castel mic separat de palatul Alhambra, dar totuș impregiurată tot de acel zid carele ca un brîu încungiură tot vîrful esta de deal. Unele ferești ale castelului erau spre o grădină mică a cetății toată plină de cele mai rare flori. Pe de altă parte castelul se ridică tocmai peste un șanț afund, carele de la intratoriul Alhambrii de câmpie. În interiorul castelului din mai multe despărțăminte micuțe decorate frumos în stilul cel luminat arabic și toate împreunate la olaltă c'un coridor plăcut. Păreții și plafondul erau decorați cu figuri arabești și desemnuri minunate, cari toate selipiau de aurituri și argintării. În sala centrală podită cu marmoră eră o fîntînă săltătoare de alabastru, încungiurată cu oale de flori, care improșcă apa oblu în sus, rîcoriă tot edificiul și avea un murmur adormitor. Giur impregiur steteau acățate de păreți colivii de aur și de argint, în cari se aflau paseri cîntărețe de cele mai frumoase în pene și în melodii.

Prinsele au fost descrise regelui, că în castelul din Salobrenna totdauna s'au simțit voioase și sănătoase. Regele acum a așteptat să le vadă încântate de Alhambra. Spre supriinderea lui, ele acum au început a deveni superate, triste și neîndestulite cu nimic din giurul lor. Pentru ele florile nu mirosau, cîntecele priughietoarelor le conturbau nopțile, și și-au perdut pa-ciința cu picuratul și ploscînitul vecinic al fîntînii de dimineața pînă seara și de seara pînă dimineața. Regele, carele un pic într'o urechie și cu dispozițiuni tiranice, a cugetat că esta-i un caprițiu de al lor femeesc, dar socotindu-se că fetele lui au ajuns vîrsta aceea în care spiritul lor se lărgește și cere alte ocupațiuni, ș-a dis, că ele nu-s mai mult copile, ci fete mari și așa cer obiecte corespunzătoare pentru distragere. El s'a apucat acum de lucru, a cutremurat toată Granada colindînd pe la croitori, neguțatori, argintari și a adunat o mulțime de haine de mătăsă, de brocade, de saluri de Cashemir, de mărgele, de perle, de inele, cercei, brațele și de mâni și de nodeie și tot

soiul de lucruri prețioase. Toate acestea înse n'au folosit nimic: princesele deviniau tot mai palide și lăncețiau în mijlocul luxului ca trei boboeci de roșă ce se pleacă pe clombe. Regele a ajuns acum la capătul înțelepciunii sale. El avea în general o încredere mare în priceperea sa și nici odată nu primia sfaturi. „Dorințele și caprițile a trei fete de mărit sunt totuș destul — dăcea el — să încurce și pe cel mai luminat cap”. Așă, pentru întâia- dată în viața sa, a recurs la un sfat strein.

Persoana către care s'a adresat el, eră duenna cea măiastră.

— Kadiga, — dăse regele — eu te cunosc nu numai ca cea mai discretă femeie de pe toată lumea, ci și ca cea mai vrednică de încredut; pentru motivele acestea te-am lăsat tot în giurul fetelor. Un părinte nu poate să fie nici odată destul de precaut în cine se încrede. Eu doresc acum ca să descoperi boala cea secretă a princeselor și să-mi găsești ceva leacuri, ca să le vâd iară sănătoase și voioase.

Kadiga a promis îndată că-și va da toată silința. De faptă ea știe de ce dor pățimesc princesele. Încuindu-se cu ele totuș într'o odaie, ea a încercat ca să fie introdusă în confidența lor.

— Acum dragile mele, — începă ea — ce-i cauza de sânteți așa supărate și dăbălate într'un loc așa de frumos unde aveți tot ce ve poșteșce inima?

Princesele au privit pusti în giur prin odaie și au suspinat.

— Ce voiți să mai aveți? Oare să nu ve aduc pe papagaiul cel minunat, carele vorbeșce o mulțime de limbi și e distragerea cea mai mare a tot orașului Granada?

— Uricios! — dăse princesa Zayda, — e un doctoe prost și sbierător, care repetează la cuvinte fără o idee; trebuie să fie omul fără creeri ca să poată să-ți o atare horă.

— Ce-i, oare să nu trimet după o măimucă de la Gibraltar, ca să ve distragă cu comediele ei?

— O măimucă! pfui! strigă Zorayda — acela-i numai o parodie urită de bărbat. Mi-i greață de un atare animal.

— Da ce dăceți voi dragile mele de vestitul cântăreț arabic Casem din haremul împărătesc din Marocco? Se dăce că are o voce ca o femeie.

— Eu totdeauna me spariu la vederea sclavilor estora negri, — dăse Zorahayda delicată; — apoi eu mi-am pierdut tot gustul de musică.

— Ah, copilele mele! voi nu trebuie să vorbiți așa, — replică bătrâna vicleană, — auđiați voi aseară, mine, cântecele celor trei cavaleri spanioli pe cari i-am intălnit noi în drum?

— N'am auđit, n'am auđit mamă bună, te rugăm spune-ne.

— E bine, aseară când am trecut pe lângă turnul Vermillion, am văđut pe cei trei cavaleri hodinindu-se după lucrul țilei. Unul cântă din gitară, iar ceialalți îl acompaniau pe rënd cântând așa de grațios, că ensuși gardiștii erau uimiți, de și se păreau că-s statue sau oameni fermecați. Allah să me ierte! dar eu n'am putut să remăn nemiscată când am auđit cântecele din țara mea. Și apoi să veđi așa trei feciori, tineri, nobili și frumoși în lanțuri și selăvie!

Aci bătrâna duioasă nu și-a mai putut restringe lacrămile.

— Doară ne poți procură o ocașiune — dăse Zayda — ca să vedem și noi pe acei trei cavaleri.

— Eu socotesc — adause Zorayda — că un pic de musică ne-ar mai reinvia nișel.

Fricoasa Zorahayda n'a đis nimic, ei a luat pe Kadiga de după cap.

— Vai de mine — dăse bătrâna discretă — ce-ați đis copilelor? Tatăl vostru ne-ar omori pe toți, dacă ar auđi de așa ceva. — Fiți sigure, că cavalerii eștia is de nașcere naltă și de un caracter nobil; dar să lă-săm asta la o parte, pentru că aceia-s dușmanii legii noastre și voue nu vi-i permis să ve cugetați la ei fără groază.

În voința femeiască esistă o neînfricoșare admirabilă, mai ales când ajung vârsta de mărit, și atunci nu le pasă de opreli și pericle. Cele trei princese s'au grămădit acum pe lângă bătrâna și au început a-i linguși, a o rugă, declarându-i pozitiv că o refuzare le-ar pute rumpé inimile.

Ce a putut ea să și facă? Ea eră, ce-i drept, cea mai discretă bătrână de pe toată lumea și una dintre cele mai credincioase servitoare a regelui; dar putut-a ea să vadă cum se rump inimile a trei princese frumoase pentru un picuș de tincănit pe o gitară? Apoi, de și eră de mult timp tot printre Mauri și ca o servitoare credincioasă și-a schimbat și ea legea după cum a făcut și domnița ei, totuș eră de nașcere spaniolă și în peptul ei se mai aflau senșiminte și creștine. Așă ea a plecat să vadă că cum ar pute face pe voia princeselor.

Prinsonerii creștini internați în turnul Vermillion steteau sub paza unui renegat, lat în spete, tufos în barbă, cu numele Hussein Baba, carele eră renumit că are o palmă în care tot într'una îl gădăle. Ea s'a dus la el și punându-i un ban lat de aur în mână, i-a đis: „Hussein Baba, domnișoarele mele, cele trei princese cari-s încuiate colo sus în castel, au trebuință de distragere și auđind de talentul musical al celor trei cavaleri spanioli, doresc să audă ceva din desteritatea asta. Eu sânt sigură că tu n'ai o așa inimă tare, ca să le refusi o distragere așa nevinovată.

— Cum nu! și să-mi ajungă capul în vârful parului de la turn; pentru că asta mi-ar fi respłata, dacă ne-ar descoperi regele.

— Nu te teme de nimica; afacerea o întocmim așa, ca numai fetele să audă, iar bătrânul nu. Șei unde-i șanțul cel afund pe din afară de cetate, care stă tocmai sub castelul princeselor. Pune pe cei trei cavaleri ca să lucreze acolo și în pauze lasă-i să cânte din gură și din gitară, ca și când ar face-o asta pentru distragerea lor. Astfel princesele vor auđi din ferești și tu fi sigur, că ele te vor respłăti pentru prevenirea asta.

Când a gătat bătrâna cu vorba, a strins pretineșce mâna cea dură a renegatului și i-a mai apăsă un galbin în palmă.

La elocința asta a ei, el n'a putut resistă. În ziua următoare cei trei cavaleri au fost puși la lucru în șanțul cel afund. Pe căldura de după amiazi, când ceialalți lucrători dormiau la umbră și posturile ațipiau de somn, cei trei cavaleri s'au pus pe iarbă la piciorul castelului și s'au apucat de cântat în cor a-companiați de gitară.

(Va urmă.)

DR. T.

Descoperiri în aer.

De când cu perfecționarea baloanelor și a instrumentelor de cercetare în privința temperaturii maximum și minimum, cercelările asupra aerului, a curenților din el, a temperaturii, a curenților etc. a făcut uriașe progrese.

Trebue să deosebim baloanele cari se urcă ducând în ele oameni, de acelea cari se urcă singure, dar au cu dânsle termometre, barometre, higrometre, electrometre înregistrătoare automate. Cele dintei ne ajută a aduna impresiile ce omul însuș simte. În acele înălțimi, cele din urmă înse, întru cât privește documentele cele mai interesante sunt tot atât de prețioase, deosebirea e numai că se pot urcă la înălțimi până la cari omul nu poate să se urce fără a se expune la moarte.

Sunt în adevăr acuma observatorii meteorologice statornice pe vârfuri de munți, dar acestea nu pot să ne dea așa de însemnate documente tocmai pentru că sunt legate de anumite locuri și nu pot da documente acolo tocmai unde ar fi mai interesante.

Mai mult, comparația, de pildă a observațiilor făcute prin urcări de baloane din München cu cele făcute la observațiile permanente din Alpi, au reușit să ne esplice vântul numit Föhn, care suflă în văile de la miadă-noapte ale Alpilor.

În anul 1893 și 1894 s'a făcut la Berlin 47 de călătorii slobode și 24 de urcări de baloane legate. Dr. Aszmann a publicat acuma rezultatele provisorii ale acelor cercetări. Fiind foarte însemnate, din punctul de vedere că ne pregătesc calea mult doritei meteorologii experimentate, le vom da aice pe scurt după diarele germane cari se ocupă de asemenea lucruri.

Cea mai mare înălțime până la care s'au urcat baloane cu oameni în ele a fost de 9151 de metri, iar balonul înregistrator „Cirrus” s'a urcat până la 18.500.

Cea mai regulată observație e că receala e foarte mare în părțile mai de sus ale atmosferei. La 7700 de

metri s'a aflat 36.5 și la 9150—47.9 la 18.500—67 gr. Ba chiar pare a fi fost la înălțimea din urmă o greșeală, sau un fenomen turburător, de oare-ce un balon francez a aflat la 17.000 de metri, 75 gr. De la 7000 de metri în sus temperatura această joasă e neschimbată, totuș e supusă la modificări din pricina anotimpurilor. Un lucru înse e sigur că pătura de aer încălzită de pământ e relativ îngustă și mai sus de aceea e atmosferă neturburată de înriurirea razelor de căldură obscură (intunecoasă) aruncate în spațiu pe pământ, în urma încălzirii sale

de cătră razele directe ale soarelui. La înălțimea dintre 2000—4000 de metri e mai cald decât mai jos. Lucrul se explică pentru că în această pătură se fac norii și se știe că condensarea aburilor de apă produce căldură. Pe la 1000 de metri se face noaptea și iarna o resturnare de temperatură, adică e mai cald sus decât jos.

Iuțeala vântului crește de asemenea cu înălțimea. Acolo e mișcare violentă, chiar când mai jos e liniște sau mișcare neînsemnată. Urcările cu baloanele au în privința aceasta o mare deosebire între păturile felurite ce întâlhim cu cât ne urcăm mai sus și mai sus. Sunt între păturile de aer suprapuse deosebiri în privința temperaturii cățimei de aburi de apă, formării norilor, curenților etc.

S'a dovedit chiar că păturile de sus mai ușoare și mai mișcătoare lucrează asupra celor de jos ca vânturile asupra apelor mării producând valuri. Lucrul s'a observat foarte

PIPA MOȘULUI.

bine la un balon ridicat din München care oscilă purtat de-o furtună a păturilor inferioare între 100 și 20 de metri și care n'a putut scăpa de boeluc până ce nu s'a urcat mai sus, lăpădând greutate. S'a dovedit de asemenea că electricitatea scade cu cât ne urcăm mai sus și tinde să fie constantă. De aici tragem închiere că electricitatea atmosferică se datorește înriuririi pământului. Deci înainte de a avé prin aer comunicațiile ce avem acuma pe apă și pe uscat, ne trebue cercetări îndelungate și amănunțite ca doar am pute prevedé vremea cu doué trei zile înainte sau măcar cu 24 de ciasuri.

I. N.

In potriua fumatului.

Doctorii cei mai celebri au pornit un fel de campanie in potriua fumatului, atribuind acestui obicei atāt de respāndit, o mare parte din neajunsurile și bolile de cari e bātuitā progenitura fumātōrilor.

Nicotina conținutā in tutun, spun doctorii, inreuizā respirația, slābeșce memoria, slābeșce ochii, face pe om mai posac și favoriseazā foarte mult catarul și mai ales slābind rezistența celulelor organismului, predispoone la tuberculosā. Dupā statisticele făcute de curend, s'a dovedit cā cea mai mare parte din tuberculoși sūnt fumātōri.

Una din celebritățile medicale germane, doctorul Billroth, a spus deunāzi următoarele asupra fumatului:

Nu numai cā fumatul e nefolositor, dar e și nesānētos, cāci toate sau dacā nu toate, majoritatea boalelor de stomac sūnt datorite fumatului. Amoniacul și nicotina conținute in tutun ajutā foarte mult la slābirea sistemului nervos. Toate slābiciunile fisice ca : amēțeli, inādușeli reci, dureri de cap, palpitații și celelalte multe boale d'astea, se obțin numai grație obiceiului de a se intoxica prin nicotină.

Doctorii americani au mers și mai departe in aducerea laudelor și osanalelor ce dīlnic se cāntā spre mai marea glorie a tutunului; dupā ce au făcut o listā lungā de toate urmările fumatului, au pus ca o incooronare a binefacerilor tutunului, orbirea inecatā dar sigurā. Fumātōrii cari cred cā asta-i numai o reclamā neadeverātā, sā nu se descurajeze cānd or vedē cā ochii le slābesc prea incet, cāci vorba romāneascā: incet, incet departe ajungi, o sā se adevereascā și la dēnsii.

Medicii sūnt unanimi in a declarā, cā principala cauzā care contribuie mai mult la lātirea obiceiului de a fumā, este plictiseala, și lipsa de ocupații serioase.

Tot fumatului se atribuie marea mulțime de casuri de alienație. Asta iar dupā o statisticā a unui doctor englez, inse doctorul a pus intre parantese cā multele casuri de alienație observate de dēnsul pot sā fie in parte urmările alcoolismului combinat cu obiceiul fumatului.

Doctorul Billroth, despre care am pomenit mai sus, erā intr'o vreme unul din cei mai indārjiți fumātōri, inse la urmă vēdēnd cā din pricina tutunului s'a ales cu palpații, dureri de cap și alte lucruri d'astea a cātut sā se desvețe de tutun. Vreme de douē luni a rābdat, inse se făcuse posac, trist, la urmă tot a reușit, a biruit.

La țarā.

- Bārbate, in lipsa ta a venit Radu ai Stancei.
- Ei, și?
- Mi-a đis cā vrē sā cumpere māgarul.
- Și ce i-ai đis tu?
- Cā nu ești acasā!

I-iul deputat. — Ce te mai lauđi și tu cu deputāția ta. Cāt a ținut sesiunea parlamentară n'ai deschis gura de loc.

II-lea deputat. — Te inșeli amar, nu numai cā am deschis-o, dar am cāscat-o mare de tot de cāte ori vorbiai tu...

D o i n e.

— De pe Crișul-negru. —

Pānā-i lumea n'aș cāntā,
Sā nu-mi plāngā dinima;
Pānā-i lumea n'aș hori,
Sā nu-mi lacrimi ochii.

Ochii māndrii ajung o țarā,
Sprāncenele trei hotare;
Ochii māndrii-ajung o lume
Și sprincenele-și pun nume.

Buzele māndruții mele
Unsule-o mā-sa cu miere,
Sā-mi pun capu dupā ele.

Fā Doamne pādurea cāmp
Și pe cāmpuț dumbranic,
Ca sā 'mpānez p'un voinic;
Fā Doamne pādurea jele
Frunza din ea cārujele,
Sā 'mpānez pe māndra me-le.

Datu-mi-a bade-un inel,
Sā-mi țin dragostea cu el;
Datu-mi-a badea-o verigā,
Sā-mi țin dragostea de fricā.

Đis-a badea sa-l sārut,
Dar eu nu-l pot de urit;
Đis-a badea sā-i dau gurā,
Dar eu nu-i pot da de urā,

Inelu badii la mine,
L-aș trimite n'am pe cine:
Sā-l trimet pe sfāntu soare;
Sfāntu soare-i rotelat,
Nu poate-ajunge 'n Bānat.

De cānd māndra m'a iubit,
Pēru 'n cap mi-a cārunțit,
Și de cānd eu le iubesc,
Ele tot intineresc.

Trāgānare-aș trāgānā,
De codru s'ar legānā,
Cā đeu eu am trāgānat,
De codru s'a legānat

Fost-am și eu cānd am fost,
N'am iubit fiice prost,
Ci-am iubit un pādureș,
Un fecior eu pēru creș;
Ci-am iubit un mēruț murg,
Un fecior cu pēru lung:
Ce-am iubit, maicii nu-i place,
Strice dacā poate face;
Ce-am iubit, maica nu vrē,
Las' sā strice de-o putē.

Țucu-ți māndrā gurița,
Seara cānd treci ulița,
Țucu-ți māndrā obrazu,
Seara cānd treci pirlazu.

Pentru ce se mărită.

— Scenă într'un act. —

Dna Hodorogescu 55 ani.

Dl Ramolescu 62 ani.

(O dulce și senină după amiață de maiu în fundul unei grădini de pe strada Țeraniilor. Sînt orele 3, oră la care dl Ramolescu are obiceiul să vie în grădina, unde, în chioșcul seu, la adăpostul razelor soarelui, își odihnește membrele odorogite.)

Dl Ramolescu (căzînd cu greutate pe unul din cele doue scăunele ce se află în chioșc.) — *Dna Hodorogescu* n'a venit încă... Ea a întîrziat... De ce n'o fi venit?... La vîrsta noastră să mai facă să fie așteptată!... În tot cazul o să-i păstrez scaunul...

(*Dna Hodorogescu* apare la capătul unei șosele.)

Dl Ramolescu. — Ah! iat-o!

Dna Hodorogescu. — Bună ziua, dle Ramolescu... Cum îți mai este de eri incoa?

Dl Ramolescu. — Mulțumesc, bine, dnă Hodorogescu!... Sînt încă slab... Căldura din ziua aceasta inse, m'a mai întremat puțin... Numai pofta de mîncare nu-mi revine... Am mîncat astăzi numai o costică (punîndu-și mîna la stomach) și ea nu vré să se mistușcă de loc.

Dna Hodorogescu. — E bine și-atîta schimbare la dta... Restul o să fie de la sine... Ai făcut ceea ce ți-am spus eri?

Dl Ramolescu. — Oh! n'am cuvinte să-ți mulțumesc pentru sfatul ce mi-ai dat... L-am luat aseară și am dormit tun toată noaptea...

Dna Hodorogescu. — Lasă mulțumirile pentru tinerii fericiți... E deja atît de trist să fi bătrîn și suferind cum sîntem noi!...

Dl Ramolescu (suspinînd.) — Și mai ales cînd ești singur!...

Dna Hodorogescu (oftînd.) — Cînd ești singură!...
(Urmează o tăcere.)

Dl Ramolescu (timid, după cîteva minute.) — Și reumatismul dtale, dnă Hodorogescu?...

Dna Hodorogescu. — Cu soarele ăsta călduros, nici nu-l mai simt; dar eri m'a făcut să sufăr crud!...

(Nouă tăcere.)

(Amîndoi cu capetele plecate pe piept cad în cugetări asupra trecutului. *Dna Ramolescu* scoate dintr'un coșuleț, pe care îl avea pe braț, niște ciorapi inepuți, și începe să împletească.)

Dl Ramolescu (eșind cel dintîi din reverie.) — Vești, dnă Hodorogescu, în timpul unei săptămîni întregi, cît această miserabilă bronșită m'a ținut ca mort în pat, am putut să judec cît valorează lipsa unei persoane care să te îngrijească cu dragoste. Și dese-ori mi-am dis: „Dumnezeul meu, pentru ce soția mea nu mai e pe lume? Ce plăcere n'ar ave ea să me îngrijească, să îmi aplice vizeicatori, să me bandajeze cu muștar pe piept? Cu adevărat am zile în care a-ș fi fericit să me pot duce la ea... Dar nu cred să mor!... Voiu scăpa și de aceasta, numai mulțumită tăriei con-

stituții mele, vieții mele regulate, tinerețelor mele lipsite de ori ce esces!

Dna Hodorogescu. — E mult de cînd a murit dna Ramolescu?

Dl Ramolescu. — Șese ani s'au împlinit acum o lună... (cu emoțiune.) Ah! cît simt lipsa ei... Dacă ea mi-ar fi lăsat un fiu, o fiică... dar să rămîn singur la vîrsta mea!

Dna Hodorogescu. — Nu trebuie să esagerăm regretele, dle Ramolescu. Copiii nu sînt totdeauna plăcuți părinților de vîrsta noastră. Cîte odată numai, și atunci foarte rar, crede-me... Și după aceea copiii se căsătoresc, și nepoții sînt mai rei decît fiii; bunicii nu sînt decît obiecte de joc pentru ei... Ah! copiii de acum, nu sînt ca cei de mai înainte!... Ei sînt plini de ambiții deșarte, de lucruri de mode... Ei roșese de părinții sau de bunicii lor și îi trimit prin locuri unde știu că n'au să mai dea de ei. Și în timpul cînd ei își petrec tinerețele cu femei pierdute, părinții lor string ban cu ban pentru ca ei să aibă ce tocă.

Dl Ramolescu. — Asta-i foarte adevărat!...

Dna Hodorogescu. — Tot așa mi-a spus și mie bărbatul meu, acum trei ani, cînd a murit: „Sărmana mea femeie, dacă am avé copii!” Gîndindu-me la asta, durerea mea s'a îndoit... Dar am vădut apoi că e mai bine așa... Pot să-mi aranjez traiul cum vreau, să fiu foarte liniștită, foarte izolată în singurătatea mea... Bătrîni și tinerii nu pot avé aceleași gusturi, aceleași chip de traiu... Noi nu cerem decît liniștea, odihna, plăcerea de a ne satisface oarecari capricii bătrînești...

Dl Ramolescu. — Ești filosoafă, dnă Hodorogescu...

Dna Hodorogescu. — Toate femeile devin filosoafe la vîrsta mea...

Dl Ramolescu. — Cu toate astea singurătatea e groaznică!... Gîndește-te că într'o zi poate să-ți fie reu, cum mi-a fost mie... Ce nefericire cînd n'o fi acolo, aproape de dta, o mîna iubită și devotată pentru ca să te îngrijească pentru ca să-ți alunge temerile!...

Dna Hodorogescu. — Nu-i așa, dle Ramolescu... Tineretea își vede de plăcerile ei... Nu-i poți impune să îngrijească un bolnav, un infirm și să supoarte toate greutățile îngrijirilor necesare uni bătrîn... Dar dacă ți-e frică de singurătate, uită-te bine împregiurul dtale, și vești dacă nu e vre-o singurătate asemenea cu aceea a dtale... Poate că vei găsi una la fel, și atunci te vei puté considera... fericit!

Dl Ramolescu (clipind repede din ochi, și fericit că-l înțelesese.) — Ah! dnă Hodorogescu, pentru noi ai spus asta?

Dna Hodorogescu. — Doamne! amicul meu, asta se cunoșcea de departe... Nu sînt decît bătrîni cari să se înțeleagă, să se susție, să se îngrijească!... La vîrsta noastră și în starea în care ne găsim, viața nu ne spune mare lucru... Dar putem să ne punem în acord, bronșita dtale și reumatismul meu, pentru ca să trăim în siguranță, în liniște și în... fericire, puținul timp ce mai avem de viețuit... Asta îți convine, dle Ramolescu?

Dl Ramolescu (cu un strigăt înăbușit.) — Ah!... Și eu care nu îndrăsniam să te întreb... E așa mult de cînd me gîndiam?...

Dna Hodorogescu. — V'am ghicit gîndul. M'ai sililit să fac propunerea... Dar nu trebuie ca să-ți inchi-

pui câtuș de puțin că e la mijloc dragoste... dragoste ca la 20 de ani...

Di Ramolescu (roșind.) — Oh! scumpă amică, la ce te gândești?!

Dna Hodorogescu — Atunci sunt liniștită: în seara căsătoriei noastre, o să-ți prepar ceaiul, știi, ceaiul care te-a făcut să dormi așa de bine toată noaptea trecută...

(Ei rid și se privesc ochi în ochi. Apoi, cum ora la care *dna Hodorogescu* plecă în totdeauna sosise, *di Ramolescu* o însoți până la poartă și reintră în casă liniștit și suridând ca un învingător.)

PEPPIN.

Academia Română.

— Sesiunea generală din 1897. —

I

Deschiderea sesiunii, conform statutelor, s'a făcut la 11/23 martie, la orele 1 după miezași.

Prezenți: N. Kretzulescu, D. A. Sturdza, B. P. Hașdău, V. Maniu, Gr. G. Tocilescu, N. Ionescu, I. Caragiani, I. Kalinderu, N. Quintescu, I. C. Negruzzi, Papadopol-Calimach, V. A. Urrechia, dr. I. Felix, Gr. Stefanescu, Sp. Haret, St. Fălcoian, D. C. Ollanescu, dr. Vict. Babeș, Iosif Vulcan și dintre corespondenți: I. Slavici, I. Nenițescu și Erbicean.

Președintele N. Kretzulescu, urcând fotoliul presidial, salută Academia și în deosebi pe membrii din afară și deschide sesiunea generală.

Membri cari nu pot vini. Secretarul general citește scrisorile membrilor dr. At. M. Marienescu, dr. I. Sbiera și A. Naum, cari anunță că nu pot vini.

Raportul secretarului general. După aceste secretarul general citește raportul asupra lucrărilor făcute în anul 1896—97, din care scoatem următoarele:

Localul Academiei. Localul în care se află astăzi Academia este astăzi deplina ei proprietate, ceea ce este meritul dlor Teodor Rosetti și Petru Poni. Cel dintâu, ca ministru de culte, a cumpărat casa; iar al doile, asemenea ca ministru de culte, a pus la dispoziția Academiei și suma de 220.000 lei pentru dezvoltarea localului. Academia va avea până la toamna viitoare o nouă sală de ședințe și alta de lectură și alte încăperi.

Cuvântările regelui Carol, în conformitate cu deciziunea de mai de mult, se vor publica în curând sub titlul „Trei-deci de ani de domnie a regelui Carol I”. Va cuprinde, pe lângă cuvântările suveranului, mesajele către corpurile legiuitoare și alte documente privitoare la funcționarea organelor principale ale statului.

Membrii Academiei. Memoria lui Vas. Alexandri și M. Kogălniceanu, a fost serbătorită la 21 maiu la Bacău, unde s'a inaugurat busturile lor și au luat parte dnii V. A. Urrechia, N. Ionescu și D. C. Ollanescu.

Membrii morți. Academia a pierdut 2 membri onorari, pe dnii dr. G. Silași și Carol Torma; doi membri corespondenți pe dnii A. Kanitz și Const. Gogu.

Sedințele de peste an. Academia a ținut 43 ședințe în cari au făcut comunicări dnii Gr. G. Tocilescu, V. A. Urrechia, N. Ionescu, D. C. Ollanescu, A. Papadopol-Calimach, B. P. Hașdău, dr. V. Babeș, Gr. Stefanescu, St. Hepites, Sp. Haret.

În comistunea monumentelor publice s'a ales din partea Academiei dl B. P. Hașdău.

La Congresul archeologic al Mării Britanii, aran-

giat la Canterbury de institutul regal archeologic, Academia a fost reprezentată de dl Gr. G. Tocilescu, care a ținut acolo o conferență despre valul lui Traian.

Publicațiunile Academiei. S'au publicat 3 tomuri din Anale, cu mai multe memorii; precum și câteva culegeri de documente și catalogul manuscrisurilor românești etc. Asemenea și din publicațiunile Hurmuzachi s'au publicat patru volume.

Donațiuni legate și fonduri. Din fundațiunea Adamachi s'au dat burse în suma de 3.821 lei 65 bani pe lună. Istitutul Otteteleșan continuă a funcționa în modul cel mai satisfăcător; acuma institutul numeră 45 eleve. Procesul pentru vârsământul Zappa s'a judecat la curtea de apel recunoscându-se drepturile Academiei. Averele lăsată de Em. Donici se află astăzi în posesiunea Academiei. Dl Ioan Leconte du Nouy, pictor cunoscut, a făcut Academiei o donațiune de 10.000 lei, în amintirea primirii fratelui seu în România, spre a pune în executare proiectele sale de restaurare a bisericilor de la Curtea-de-Arges și de la Iași.

Concursurile premiilor. La concursurile premiilor anunțate pentru sesiunea actuală, s'au presintat:

1. *La Marele Premiu Năsturel-Herescu*, de 12.000 lei, care este a se da unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 ianuarie 1893 până la 31 octombrie 1896:

Alexandrescu (Gr. I.), Studiu asupra obiceielor juridice ale poporului român, Galați 1896.

Assan (G. B.), Industriile stearinei, uleiurilor vegetale și săpunurilor în România, București 1896. Industria morăriei în România, București 1896.

Cosbuc (G.), P. Virgilius Maro, opere complete. Partea I, Aeneis. Traducere în formele originale. București 1896.

Dichter (Lupu), Știința dreptului, etc. București 1896.

Florantin (I. Pop), Principii de logică, Iași 1893. Reforma metodelor și teoria consecutivismului universal, București 1895. Frumuseța lineară și frumuseța omului, Iași 1896. Anecdote poporane. Vol. I. București f. a.

Ideriu (N. E.), Studii de economie politică și finanțe, București 1895.

Morariu (C.), Părți din Istoria Românilor bucovineni, Cernăuți 1893—94.

Nenițescu (I.), De la Români din Turcia europeană, București 1895.

Theodoru-Mandrea (D. N.), Cunoștințe folositoare personalului de telegraf, Bururești 1896.

2. *La Premiul Statului Eliade-Rădulescu*, de 5.000 lei, care este a se da unei cărți scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 ianuarie 1895 până la 31 octombrie 1896:

Broșteanu (P.), Istoria Împăratului Traian de dr. H. Francke. Traducere autorisată. Brașov 1895. 1896. Traista cu povești, Brașov 1896.

Oeconomu (Ciru), Răsbunarea lui Anastase etc., București 1896.

Reteganul (I. Pop), Povesti din popor, Sibiu 1895.

Rosetti (R. D.), Sincere. Poesii. București 1897.

Valentineanu (I. G.), Exilul Românilor în Rusia, București 1896.

Vlahuță (A.), În viltiare. Nuvele. Tirgu-Jiu 1896.

Zanne (Iuliu), Proverbele Românilor. Vol. I. București 1895.

3. *La Premiul Adamachi*, de 5.000 lei, care este

a se da unei cărți scrise în limba română, cu un cuprins moral de ori-ce natură, și apărută în cursul anului până la 31 octombrie 1896 :

Luca (Dr.), Procedee pentru explorarea reflexelor tendinoase, București 1896. Băile de mare de la Constanța, Constanța 1896.

Maniu (I.), Povățuitorul limbei române în clasele primare, București 1896.

Radoi (L.), Chestiunea agrară în România, București 1895.

4. *La Premiul Statului Lazăr*, de 5.000 lei, care este a se da celei mai bune lucrări în limba română asupra subiectului: „Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și al compozițiunii lor chimice”, s'au prezentat 2 manuscrite cu următoarele devise:

„Cunoaște-te pe tine însuși!”

„Prin răbdare și stăruință totdeauna se poate face ceva”.

Lucrările sesiunii generale. Apoi secretarul general citește programa lucrărilor sesiunii generale și ședința se încheie.

Societatea pentru fond de teatru român.

— Ședința comitetului. —

Comitetul Societății a ținut la Brașov luni la 10/22 martie ședință, la care au luat parte: președintele Iosif Vulcan, vicepreședintele Virgil Onițiu, cassarul Valeriu Bologa și secretarul Vasile Goldiș.

Înteu s'a constatat, că încă la 21 novembre an. tr. comitetul a arătat guvernului, că adunarea generală din Făgăraș, pentru care anume s'a pus în programul lucrărilor schimbarea sediului, a strămutat sediul societății din Budapesta la Brașov, înse de la guvern încă nu s'a primit nici un răspuns.

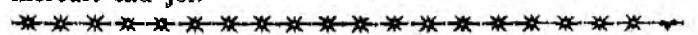
Cassarul a raportat, că starea fondului societății s'a urcat la 107.500 fl., afară de dividendă de pe anul trecut de la Albina, unde societatea are 156 acții și are să primească după cupoanele sale 1896 fl. În lunile din urmă s'au încasat următoarele taxe de membrii fondatori: dna văduva Ermina Maniu a plătit suma subscrisă de reposatul ei soț, Aurel Maniu 300 fl., dl Emanuil Ungurian avocat în Timișoara 100 fl., dl George Pop de Băsești 100 fl., dna Elena Hossu-Longin n. Pop 100 fl.; iar dl Iosif Pop jude la tribunalul din Sătmăr a răspuns taxa de membru pe viață 50 fl.

Restanțierii, cari n'au fost încă sterși la adunarea din Făgăraș, au fost invitați de nou să-și facă datoria. Câțiva s'au îndatorat a satisface deoblegământul, ceilalți n'au răspuns de loc; prin urmare se va propune adunării generale viitoare, să se șteargă și aceștia, ca astfel societatea să nu mai fie silită a portă socoteală de niște subscrieri, cari nu se pot încasa.

Secretarul a raportat, că de la inteligența română din Orăștie a sosit o scrisoare foarte călduroasă, semnată de președintele dl dr. Ioan Mihu și de secretarul dl Ioan Moța prin care societatea este invitată a-și ține viitoarea adunare generală în Orăștie și anume în ziua primă și a doua de Rusalii. Confrații noștri din Orăștie, cari totdeauna sunt în plenul prim în toate mișcărilor noastre culturale, țin să se prezinte și de asta dată cu toată demnitatea. De aceea a și ales un comitet arangiator, care s'a împărțit apoi în mai multe secțiuni.

Comitetul acesta a și statorit planul părții sociale, pe care l-a comunicat și comitetului societății. Conform acestuia, în ajunul serbătorilor se va face primirea oaspeților; în ziua primă, missă în biserica gr. or., apoi ședința primă a adunării, banchet, iar seara concert cu reprezentație teatrală și bal. A doua zi missă în biserica gr. c., apoi ședința a doua, după mișcădi nedee petrecere populară. A treia zi excursiuni. Comitetul societății a aprobat cu plăcere acest proiect, exprimându-și dorința ca într'una din zile să se țină și parastas pentru membrii reposați ai societății.

Adunarea generală din Făgăraș a însărcinat comitetul ca să studieze modalitatea d'a pute publică un repertoriu de piese originale și traduse pentru trebuințele diletanților noștri. Comitetul a rugat pe membrul seu dl Virgil Onițiu ca să facă în privința aceasta un proiect. În această ședință a comitetului, dsa s'a și achitat de însărcinarea sa, prezentând o lucrare bine motivată și indicând modul de înființare. Dl Iosif Vulcan a făcut tot în asta privință o propunere verbală. Comitetul a decis, ca meditănd asupra chestiunii, s'o discute în ședința viitoare care se va ține înainte de Paști, mercuri sau joi.

Ilustrațiunile noastre.

Principele Constantin, moștenitorul Greciei. Urmand a ilustra evenimentele de la Creta, publicăm pe pagina primă a foii noastre portretul principelui Constantin, moștenitorul Greciei, care asemenea ia parte, având comanda supremă a armatei. Principele Constantin s'a născut la 21 iulie 1868.

Dor cu dor. Ce este sărutarea? Expresiunea sentimentului de dragoste ce se împănă două inime. Buzele cari nu mai sunt în stare să tânguie ceea ce inima simte, se lipsesc de-olaltă și sunetul atingerii lor, muzica cea mai dulce, exprimă căldura, dragostea nemărginită. Se 'ntelnește dor cu dor.

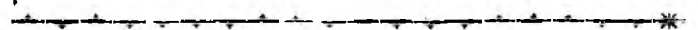
Pipa moșului. A vădut băiatul de multe ori pe moșul fumând cu drag din pipă. I-a vinit și lui gustul să încerce. Odată, când moșul s'a dus de-acasă, a luat pipa și ce mai plăcere! Îi rideau ochii de bucurie.

LITERATURĂ și ARTE.

Jubire. Numerele 116—117 din „Biblioteca pentru toți” care se publică în editura librăriei Carol Müller din București, conțin o culegere de poezii sub titlul „Jubire” de dl A. Vlahuța, scrise în anii 1888—1895, prin urmare sunt cele mai noue lucrări poetice ale autorului. Din ele scoatem una în nr. prezente al foii noastre. Prețul 60 bani.

Climatologia României. Dl St. C. Hepites, membru al Academiei Române, a scos la lumină în editura aceleia „Materiale pentru climatologia României”. Prețul 80 bani.

Căldarul săptămânei.

Duminea 3-a din post., Ev dela Marcu, c. 8, gt. 3, a lav. 11.			
Ziua sept.	Căldarul vechiu	Căld. nou	Sorele.
Duminea 16	Mart. Sabin	28 Malchu	5 31 610
Luni 17	+ Cuv. Alexia	29 Chiril	5 29 612
Marți 18	Păr. Chiril	30 Guido	5 27 613
Mercuri 19	Mart. Cris. și Darie	31 Amos	5 24 615
Joi 20	SS. uciși în mân. Sava	1 Aprilie Hugo	5 22 616
Vineri 21	Păr. Iacob	2 Francisc	5 20 619
Sâmbătă 22	Mart. Vasilie	3 Richard	5 17 620

Proprietar, redactor răspundător și editor: IOSIF VULCAN. (STRADA PRINCIPALĂ 375 A.)

CU TIPARUL LUI IOSIF LÂNG ÎN ORADEA-MARE.